

Kmet, delavec in obrtnik
naj bode sarođu vodnik!

Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
za celo leto Din 30-
za pol leta „15-
za inčasovstvo
za celo leto Din 50-
Inserati po tarifi. - Pla-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. - Nefrankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetški list

Glasilo „Slovenske Kmetške Stranke“.

Vsakdo uživa vse sadove
svojega dela in marljivosti!

Rokopisi se ne vre-
čajo. - Plača in tobi
se v Ljubljani. - Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici Mer. 7. - Telefon
inter. št. 504. - Račun
pri pošti čeznozem se-
vođa št. 11.508.

Našim volilcem.

Težak boj je bilo slovensko ljudstvo za svoje pravice. Naši nasprotniki, ki z milijoni dinarjev vzdržujejo svoj velik tisk ter ga Vam vsiljujejo po večini zastoj, so razdrali naše vrste z vsemi dopustnimi in nedopustnimi sredstvi. Kljub vsestranskemu ognju na SKS pa ste zavedni kmetški volilci dokazali, da je v Vas tako trdna volja, zavest in prepričanje, da kmetška misel mora zmagati, da je nobeni napadi, ne kupi nasprotnega časopisja, ne denar in ne laži ne bodo uničili in pohodili. Vi ste tukaj, številke so tu na desetstisoče zavednih mož in fantov samo v Sloveniji. Še nikoli ni bila tako živa kmetška organizacija kot sedaj, ko kmetško ljudstvo vse države dovršuje svoje veliko organizacijsko delo za skupen Narodni kmetški klub v parlamentu.

Smo sedaj druga najmočnejša

stranka v državi in z božjo pomočjo in zavednostjo ljudstva bomo kmalu prva. S to zavestjo gremo na delo že danes v prepričanju, da naš kmetški gospodarski program kmalu uresničimo v korist vsega kmetškega ljudstva in vseh drugih slojev.

Volilci! Mnogo je kmetška stranka napravila za Slovenijo in njeno kmetško ljudstvo, mnogo tudi za uradništvo. Vsi, ki ste storili svojo dolžnost in ki ste organizirani v naši stranki, imate pravico zahtevati od svoje stranke, da Vam pomaga, strankini funkcionarji pa dolžnost zavzeti se za Vaše potrebe. Storili bomo svojo dolžnost, to Vam zagotavljamo, a v prvi vrsti le za pristaše SKS.

Hvala Vam, ki se borite za pravično in dobro stvar!

NAČELSTVO SKS.

Sijajen volivni uspeh za nas v državi.

Danes še nimamo točnega in do zadnje pike natančnega pregleda o izidu volitev za oblasne skupščine v celi državi, pač pa moremo že na podlagi dosedanjih podatkov ugotoviti

sijajno zmago kmečke misli

v celi državi!

Radičevci niso samo ohranili svojih postojank na Hrvaškem, ampak so dosegli naravnost sijajne uspehe tudi v Dalmaciji, v Bosni, v Hercegovini in v Vojvodini.

Ravno tako lepo so odrezali povsod tudi srbski zemljoradniki.

Na podlagi teh rezultatov že danes lahko mirno rečemo, da je bodoča velika kmečka državna stranka na zmagovitem pohodu v celi državi in ni več daleč čas, ko bo

prevzela v svoje roke državno krmilo.

To je resnica, ki se da vsak trenutek dokazati s številkami, ki jih izkazujejo volilni rezultati. Teh števil ne more utajiti ne »Jutro« in ne »Slovenec«.

Zmaga kmečke misli ali kakor naši nasprotniki zaničljivo govore: zmaga »radičevščine« je zmagovita na celi črti, če izvajamo naš trenotni neuspeh v Sloveniji (brez Prekmurja, Medjimurja in Kastva).

To naj bode našim zvestim pristajšem krepka spodbuda za naše nadaljno delo. Mi smo trdno uverjeni, da bo ta misel končno zmagala tudi v Sloveniji, ker tudi Slovenija ni obzidana s kitajskim zidom in počasi bo tudi večina slovenskih kmetov sprevidela, v kateri organizaciji je njihova rešitev.

Malo nas je, ampak smo!

V nedeljo, dne 23. januarja so bili slovenski volilci poklicani, da odločijo, v čigave roke hočejo izročiti svojo usodo.

Ogromna večina slovenskih volilcev se je izrekla za Slovensko ljudsko stranko, nam pa je izrekla svoje zaupanje le skromna peščica volilcev.

Tako se glasi volja ogromne večine slovenskih volilcev in kot prvi demokrati se uklonimo volji

ljudstva. Rezultat volitev je tukaj in kakršen je, tak je, in mi priznamo, da smo v tej borbi podlegli.

Res je, da neprijetnih stvari nihče rad ne prizna, toda zvesti svojemu načelu, da bomo vedno povedali, kar je res, priznamo, da se je postavila na našo stran le skromna peščica volilcev, ogromna večina volilcev pa se je postavila na nam nasprotno stran.

Kot možje, vajeni boja in utrjeni

v vztrajnosti, pa kljub trenutnemu neuspehu ne obupavamo. Mi bomo vzroke našega neuspeha temeljito preiskali, jih ugotovili, in če bomo našli, da smo sami krivi, bomo svoje napake popravili. Trenutna situacija nas ne sme napraviti malodušnih, tudi porogljivi posmehi naših nasprotnikov nas ne bodo ugonobili, pač pa bomo poskušali z vso močjo popraviti, kar smo zagrešili ali zamudili.

Nihče nam ne more odrekati poštene volje, da smo hoteli in še hočemo slovenskim ljudem in slovenski zemlji dobro. V spoznanju, da smo mi sami zbog naše malostevilstva preslabi, da bi mogli trajno kljubovati ogromni večini Srbov in Hrvatov v državi, smo zagovarjali in še zagovarjamo misel prijateljske zveze s Hrvati. Hrvati so nas sprejeli med-se in so nam pomagali, kjer so mogli. Dokazov za to je dovolj na razpolago. V nedeljo pa je ogromna večina slovenskih volilcev izrekla, da te politike noče. Le malo volilcev je ostalo zvestih naši misli.

Malo nas je ostalo, ampak nekaj le! Kar nas pa je ostalo, bomo delali vztrajno naprej in ne bomo za-

pustili začrtane politične poti.

Na drugi strani pa so nas volilci večine oprostili silnega bremena in velikanske odgovornosti. Naše rame so sedaj lahke. Dokler smo bili zastopani v vladi, so valili vsi vso odgovornost za vse dobro in slabo v deželi na nas. Sedaj mi nismo več v vladi in s tem prehaja tudi odgovornost za vse dobro in slabo v deželi na druge rame. Če bodo hoteli ali mogli še naši hrvaški prijatelji kaj storiti za Slovenijo, o tem mi ne moremo odločevati, ker nas je premalo. Odgovornost za vse pada v prvi vrsti na večinske volilce, ki so brez vsakega pritiska in nasilja izrekli, da hočejo, naj jim pomaga Slovenska ljudska stranka.

Če kaj ne bo prav, nismo več odgovorni mi, ampak oni, katerim je večina volilcev izrekla zaupanje, še bolj odgovorni so pa seveda večinski volilci sami!

Težko breme odgovornosti nam je odvzeto, zato pa pojdemo mi vsi, kar nas je še ostalo, s podvojeno močjo na novo delo. »Radičevščina« v Sloveniji še ni mrtva in mi trdno upamo, da se le prezgodaj vesele naše politične smrti! Mi še živimo!

„Stoji, stoji Ljubljana...“

Inteligenci v premislek.

Vidiš taka je Ljubljana, mesto zdravega zraka in kužnega ozračja; od zraka se debelimo, z ozračjem omamljamo misli. Taka je Ljubljana, razbojniško gnezdo pošteniakov, prestolnica preganjanih kraljev, ki žive na tuj račun in od lastne zadovoljnosti, mesto vlačugarjev brez vlačug, mesto navdušenja za vse, kar je resnično, dobro in lepo, ter ljubezni za vse, kar je lažljivo, slabo in grdo.

Ivan Cankar.

Volitve so končane — tudj v Ljubljani, v oni »beli« Ljubljani, ki se ob vsaki priliki imenuje, da je kulturno središče Slovenije. S temi volitvami je Ljubljana dokazala, da se še ni tekom 7 let nič naučila, dokazala je, da hoče iti po stari poti, po kateri je hodila pred vojno. Še vedno je v veljavi stara fraza o »naprednosti«, o »nacionalnosti«, kaj zato, da se za temi frazami skriva največje nazadnjaštvo, nepoštenje, nasilje, kaj zato če slovensko gospodarstvo propada in prehaja v tuje roke, Ljubljana mora biti »napredna« in »nacionalna«. Po svetovni vojni, po 7-letnem obstoju nove države, potem ko revolucionarne ideje osvajaajo svet, ko se je v »matjuški« Rusiji začelo no-

vo življenje, ko se azijski narodi probujajo, ko se angleški rudar bori za svoje pravice, ko se Evropa bori za svoj ekonomski in kulturni obstanek, se bojuje v beli Ljubljani stari idilični boj med »klerikalnim zmagajem« in »napredno fronto«. Ljubljana hodi staro pot in bo šla tudi naprej po tej poti, zakaj tu stoji nasproti dvoje miselnosti, tu stoje nasproti svetovni nazori. Na eni strani abstrahiranje narodnosti od naroda, abstrahiranje kulture od nositeljev kulture, skratka za ideali se je postavilo narodnost brez naroda, kulture brez nositeljev kulture, zato se ljubljanci navdušujejo bodisi za univerzo, ki vzgaja kruhoborce, ali za gledališče, kamor se hodijo kazati ne samo sebe, ampak tudi svoje toalete, navdušujejo se sploh za vse kar je narodno, pa čeprav nima nobene stika z narodom. Po tej poti koraka ogromen del naše inteligence in brez kritičnosti drvi za svojimi voditelji, kojih neoporečnost stoji na šibkih nogah. Na drugi strani pa se zbirajo oni, ki živijo sodobno življenje, ki gledajo svet z drugimi očmi, in jim je dano videti česar drugi ne morejo in nočejo videti.

Nositelj narodnosti, nositelj kulture, je narod sam, povzdigniti narod v vsakem oziru se pravi povzdigniti celokupno kulturo. Ni merilo za narodno kulturo velika univerza, kjer se vzgajajo ljudje, ki postanejo prej suhe veje predno pridejo z univerze, kaj pomaga velikansko gledališče, kjer se igrajo samo ničvredni tuji komadi in še ti se igrajo samo za izvoljene. Malo je takih ljudi, ki bi to spoznali, zakaj kamen preizkušnje je težak. Ta dva nazora si stojita nasproti in tu ne pomaga nič drugega kot temeljita operacija.

treba je da očuvamo mladino pred škodljivimi nazori starinov in da jo vzgojimo v novem duhu, v duhu, ki preveveva tako zapad, kakor tudi vzhod, v duhu sodobne demokracije in človečanstva. Te volitve naj bodo uvod v novo dobo, v dobo borbe za ta načela. Ljubljana se mora oprati tega sramotnega izida teh volitev, ker le potem more postati resnično kulturno središče Slovenije, ker le potem more postati žarišče slovenske kulture, od koder bodo blagodejno vplivali žarki na ves Balkan.

Zdravo jedro.

Volilni rezultati nam dokazujejo, da smo na vsakem volišču dobili več ali manj glasov, ponekod celo mnogo glasov.

To je dobro znamenje za naše bodoče delo, kajti v tem dejstvu vidimo dokaz, da je naša kmečka misel res razširjena po celi Sloveniji in da ga ni več kraja, kjer bi ne imeli zvestih pristašev, ki so znali vztrajati tudi v najhujšem boju.

Ta zdrava jedra bodo tvorila tudi trdno podlago za naše organizacijsko delo in zato pozivamo vse, ki so nam ostali tudi v našem najhujšem boju zvesti, da še trdneje skle-

nejo svoje vrste in da se z novo in podvojeno močjo lotijo novega dela.

Trenuten neuspeh v Sloveniji naj nikogar ne opoši. Ta neuspeh je samo trenuten, to lahko z mirno vestjo zapišemo. Če bo to zdravo jedro le količkaj delalo, bomo kmalu popravili zadnji neuspeh.

Poglejte le na izid volitev v celi državi in videli boste, kako krasno in zmagovito je napredovala kmečka misel vsepovsod! To naj vam utrdi zavest, da ste z nami vred na pravem potu, obenem pa naj vas uspeh v državi bodri na novo delo!

Volivni izid

v ljubljanski oblasti po posameznih okrajih.

ČRNOMELJ.

Volilcev 5492, oddanih glasov 3676, SKS 988, SLS 2168, SDS 520.

Izvoljena dva esesesarja. Našemu kandidatu manjka 236 glasov do izvolitve. Protikmečka zgačarija SDS je preslepila toliko kmetov, da bi bil naš vrli župan Štubler z lah-koto izvoljen. Voliti jih ni šlo 1816.

BREŽICE.

Volilcev 8285, oddanih glasov 4769, SKS 1256, SLS 2304, SDS 717, Soc. 352, socijal. Bernot 72.

Izvoljen naš odločen in sposoben kmetijski politik Ivan Urek, župan v Globokem, in dva esesesarja. Volilo jih ni 3516.

KAMNIK.

Volilcev 8505, oddanih glasov 6153, SKS 577, SLS 4601, SDS 604, Soc. 371.

Izvoljeni trije esesesarji. Volilo jih ni 2352.

KOČEVJE.

Volilcev 10.654, oddanih glasov 6914, SKS 618, SLS 3697, Nemei 1446, SDS 704, radikali 449.

Izvoljeni trije esesesarji in en Nemei. Volilo jih ni 3740.

KASTAV.

Volilcev 2905, oddanih glasov 1766, Radičevcev 1056, SDS 710.

Izvoljen radičevcev. Volilo jih ni 1239.

KRANJ.

Volilcev 13.391, oddanih glasov 9503, SKS 995, SLS 6355, SDS 1637, Soc. 516.

Izvoljeni štirje esesesarji in en

demokrat. Voliti jih ni šlo 3888. Našemu kandidatu manjka 271 glasov.

KRŠKO.

Volilcev 13.155, oddanih glasov 8559, SKS 1968, SLS 5548, SDS 859, Soc. 50.

Izvoljen naš član predsedstva naše stranke, načelnik Zveze slov. zadrug, tov. inž. Franc Zupančič. Od SLS štirje. Volilo jih ni 4596.

LITIJA.

Volilcev 9461, oddanih glasov 6842, SKS 707, SLS 4512, SDS 861, Soc. 762.

Izvoljeni štirje esesesarji. Našemu kandidatu manjka 333 glasov do izvolitve. Voliti jih ni šlo 2619.

LOGATEC.

Volilcev 7116, oddanih glasov 4585, SKS 325, SLS 2639, SDS 1308, Soc. 129, radikali 183.

Izvoljena dva esesesarja in en demokrat. Volilo jih ni 2531.

LAŠKO.

Volilcev 12.733, oddanih glasov 5613, SKS 204, SLS 2241, Soc. 1837, SDS 1044, Bernot 290.

Izvoljena dva SLS in en socijalist. Voliti jih ni šlo 7120.

LJUBLJANSKA OKOLICA.

Volilcev 17.177, oddanih glasov 11.410, SKS 1380, SLS 7789, Soc. 1238, SDS 1361, radikali 151, Soc. 191.

Izvoljen predsednik naše stranke tov. Ivan Pipan. Od SLS pet in od SDS eden. Voliti jih ni šlo 5767.

RADOVLJICA.

Volilcev 8879, oddanih glasov 6223, SKS 545, SLS 3233, SDS 1310, Soc. 860, radikali 131, Bernot 141.

Izvoljeni trije esesesarji. Volilo jih ni 2656.

NOVO MESTO.

Oddanih glasov 7570, SKS 1641, SLS 4744, SDS 922, Soc. 263.

Izvoljen je tajnik naše stranke tov. Janko Bukovec. Od SLS štirje.

V celi ljubljanski oblasti je dobila naša stranka 12.371 glasov in 5 poslancev.

Število izvoljenih poslancev v ljubljanski oblasti:

Slovenska kmečka stranka 5, Slovenska ljudska stranka 40, socijalist 1, Nemei 1, Samostojni demokrati 6, od teh 3 v Ljubljani.

V mariborski oblasti po posameznih okrajih.

CELJE — OKOLICA.

Izvoljen naš odličen pristaš Rudolf Lorber, posestnik v Žalcu. Od SLS štirje.

MURSKA SOBOTA.

HSS in SKS 3404, SLS 2991, SDS 1704, radikali 113. Izvoljena dva radičevca, dva esesesarja in 1 SDS.

DOLNJA LENDAVA.

HSS in SKS 1390, SLS 4072, SDS 676, NRS 108. Izvoljen en radičevcev in 3 SLS.

PRELOG.

HSS 4511, SLS 1147, SDS 1319. Izvoljeni 3 radičevci, 1 SLS, 1 SDS.

ČAKOVEC.

HSS 4338, SLS 816, SDS 1766. Izvoljeni 4 radičevci, 1 SDS.

KONJICE.

Volilcev 4753, oddanih glasov 2778, SKS 159, SLS 2219, Soc. 161, SDS 239. Izvoljena dva SLS.

LJUTOMER.

SKS 603, SLS 3705, Soc. 45, SDS 594. Izvoljeni trije SLS.

MARIBOR — LEVI BREG.

SKS 415, SLS 5506, Soc. 320, SDS 929. Izvoljenih 5 esesesarjev.

MARIBOR — DESNI BREG.

SKS 417, SLS 3478, Soc. 1671, SDS 882, Bernot 151. Izvoljeni 3 SLS, 1 socijalist in 1 SDS.

PTUJ.

SKS 792, SLS 6704, Soc. 530, SDS 1326. Izvoljenih 6 SLS in 1 SDS.

GORNJI GRAD.

SKS 197, SLS 1956, Soc. 136, SDS 238. Izvoljena 2 SLS.

DRAVOGRAD.

SKS 310, SLS 1762, Soc. 1747, SDS 528. Izvoljena 2 SLS, 1 Soc.

SLOVENJI GRADEC.

SKS 162, SLS 2680, Soc. 718, SDS 375. Izvoljeni 3 SLS.

SMARJE.

SKS 784, SLS 3656, Soc. 63, Bernot 49, SDS 838. Izvoljeni 4 SLS, 1 SDS.

V mariborski oblasti smo dobili 18.220 glasov in 11 poslancev.

HSS in SKS 11, SLS 42, SDS 6, NRS 2, socialisti 3 poslance.

...

Zahvale.

Zahvala. Našim volilcem v kočevskem okraju, ki so v nedeljo dne 23. t. m. oddali listi, katere nosilec sem bil podpisani, glasove, se iskreno zahvaljujem za izraženo zaupanje. Posebno se pa zahvaljujem še tistim somišljenikom, ki so vzdržali disciplino in ostali zvesti kljub pritiskom materialnega značaja. To velja zlasti za neustrašene moze iz Globelja, obč. Sodražica in iz Loškega potoka. — Ljubljana, 24. januarja 1927. — Alb. Prepeluh.

Volilcem SKS novomeškega okraja. Za zaupanje zahvala. Vsakemu pristašu kmečke stranke bom vedno radevolje pomagal, kolikor bo v moji moči. Obračajte se name pisмено na naslov: Ljubljana, Kolo-dvorska ulica 7. Vsak prvi ponedeljek v mesecu bom v Novem mestu, če pa me potrebujete na Vašem domu, pridem tja, samo pišite. — Janko Bukovec.

Našim volilcem krškega okraja. — Izpolnjam svojo prijetno dolžnost in se vam kar najtopleje zahvaljujem za izkazano odkritosrčno zaupanje. Kljub silnemu pritisku klerikalcev in terorju demokratov ste stali zvesto kot hrasti za naš pokret, za naš kmetijsko-gospodarski program. Okroglo 2000 glasov je zadoščenje vam in meni ter nam daje pogum za odločno nadaljno smotreno, vztrajno, gospodarsko delo. — Bodite prepričani, da nismo osamljeni. Zgodilo se je to, kar sem vam napovedoval. Naša velika kmečka ideja je zmagala v celi Hrvatski-Slavoniji, Dalmaciji, v velikem delu Bosne-Hercegovine in celo v delu Vojvodine. Zmagati pa mora tudi v Sloveniji. Naš celoten uspeh je večji, kot smo ga pričakovali. Zato kvišku srca in neustrašeno naprej na delo do naše končne popolne zmage. — Inž. Franc Zupančič.

Razne politične vesti.

Se že umikajo! Kdorkoli je bil na kakšnem esesarskem shodu, je slišal te dni lahko na lastna ušesa, kako so agitatorji SLS obljubovali volilcem zakonodajno avtonomijo. Komaj pa so bili znani volilni rezultati, ki so dali SLS velikansko večino in z večino vred seveda tudi vso odgovornost za uresničenje njenih obljub, je gospoda spoznala, da

je obetala nekaj preveč in zato se skuša »Slovenec« že v ponedeljek izmotati iz zadrege s sledečimi besedami: »Nasprotniki slovenskih narodnih pravic ne bodo imeli v oblastnih skupščinah nobenega vpliva in pomena. Da pa bodo skušali s pomočjo drugih faktorjev ovirati delo in stremljenje SLS za udržitvijo oblastne samouprave in za

postopno razširjenje njene kompetence ter razvoj v pravo zakonodajno narodno avtonomijo, je gotovo. Zakaj so torej gospodje zakonodajno avtonomijo obljubovali, če vedo, da počiva še vse v temnem naročju »neizvestnosti«? Ali niso že prej poznali »merodajnih faktorjev«, na katerih »vire« se sedaj izgovarjajo? Res, prav je imel glavni urednik »Slovenca«, »da je slepar, kdor pred volitvami kaj obljublja«!

Umazanost. V pondeljek beremo v »Slovenca«: »Puceljeva stranka je bila danes potolčena na glavo... Nič ni pomagalo, da se senči SKS v vladni milosti in da je delila »korupcijske podpore.« — Mi imamo v Srbiji tudi več strank, ki se koljejo med seboj na življenje in smrt, a še nikdar nismo slišali, da bi bila ena stranka očitala drugi, da je prinesla v ta ali oni kraj kakšno polporo. To je bilo prihranjeno v Sloveniji Slovenski ljudski stranki! Podpora, ki jo je nakažal naš tov. Pucelj kot minister »Gospodinjki šoli« v Marijanišču, je torej »korupcija«! Zakaj ta šola podpore državi ne vrne, če tako smrdi? Podpore za »Kmetijsko družbo« in njene podružnice so tudi korupcijske in sploh je vse korupcija, kar je tov. Pucelj dal v Slovenijo. Če bi bil torej dal za poplavljenec toliko, kolikor bi bil rad, pa ni imel, bi bilo to tudi korupcija! V nedeljskem »Slovenca« pa smo brali, da je poslanec Smodej odsegel, da se bo za ljubljansko gledališče, kamor hodi sama gospoda, vse izplačalo, kar je hotel finančni minister črtati. O posl. Smodej, ali se ne sramujete »korupcije«? Po »Slovenčevi teoriji« torej jo uganjate prav na debelo!

Skoro trideset tisoč glasov so dobili pri zadnjih volitvah v Sloveniji samostojni demokrati. Toliko ljudi je v Sloveniji glasovalo za korupcijo in nobenega ni prav nič sram! Nam je prav in želimo vsem volilcem samostojnih demokratov, da bi tudi vsak izmed njih dobil po nekaj tisoč dinarjev v »kulturne in prosvetne svrhe brez obveznosti polaganja računov«.

Proč vržene kroglice. Samostojni demokrati se silno hvalijo v »Jutru« s svojo zmago, ki pa v resnici seveda ni nikaka zmaga, ker nimajo nikjer večine, ne v oblastnih skupščinah in tudi ne v državi, in je tudi nikdar imeli ne bodo. Dobro pa je, da se hvalijo sami s svojo zmago. Kdor se namreč hvali s svojo zmago, temu se izroči tudi odgovornost! Če je torej dr. Žerjav res zmagal, naj tudi lepo nosi vso odgovornost za vse, kar se godi v Sloveniji, z dr. Korošcem vred. Nam, ki nismo zmagali v Sloveniji, ne more nihče več očitati, da smo odgovorni tudi sedaj mi! Sedaj naj pokažeta zmagovalca dr. Žerjav in dr. Korošec, kaj znata.

Tajništvo SKS v Mariboru objavlja: Ker se je že ponovno dogodilo, — pret, soboto že četrto, — da so nam potrgali z vrat pisarne napise in poštno skrinjico, opozarjamo tovariše, ki bi vsled tega utegnili misliti, da se je tajništvo preselilo, da se bo eventualna preselitev pravočasno objavila v »Kmetiskem listu«.

Dopisi.

Želimlje. Mladi učitelj Japelj iz Golega se je ob priliki volitev tako nesramno obnašal napram nam kmetom, kot da bi bil fantiček nastavljen za političnega tajnika SLS in ne za vzgojo otrok. Mi smo trpeli nekaj časa to gorečnost za protikmetško delo, sedaj nam je pa tega dovolj. Opozarjamo g. prosvetnega šefa nanj. Mlademu gospodu osvraženost kmetiskih mož gotovo ne bo koristila.

Podbrezje. »Domoljub« se je obregnil ob nas, češ da republikanski sneg kopni. Kopni res, toda maslo na glavah klerikalcev, ki so pri teh volitvah pokazali, kako jih lahko vsak sleparček vleče za nos. Zavednost naših kmečkih mož je pa ostala še bolj trdna in bo počasi, ali gotovo pomagala skopneti vrste klerikalne stranke in že bodoče občinske volitve bodo to pokazale.

Čatež ob Savi. Dne 23. na dan volitev smo imeli pri nas, pri prvi sv. maši, jako prikupljivo pridigo. Ker je naš g. župnik bolan, ga je prišel nadomestiti neki jako razgreti agitator mladi frančiškan iz Brežic. Takoj v prvi njegovi besedi smo spoznali hudo ost naperjeno proti našim volilcem. Obregnil se je tudi nekaj o seji občinskega odbora, ki ga pa prav nič ne briga, najmanj pa še na leci. Končal je pa to svojo pridigo: bodite stanoviti za sv. vero tudi s kroglico v roki. Amen. Mi pa, ko pride njegov samostanski sobrat k nam po piruho in razno drugo, mu bomo vrnilo tudi s stanovitnostjo. Amen. — Kmet.

Remšnik. »Slovenec« z dne 19. januarja t. l. se zaletava v g. provizorja iz Marenberga in ga hoče s terorjem prisiliti, da bi bil politični pristaš SLS. Ne vemo sicer, kateri stranki g. provizor pripada, ker to bo sam najboljšo vedel, vendar najmanj toliko svobode v političnem pogledu sme tudi on imeti, kakor vsak drug državljani.

Sv. Peter pod sv. Gorami. V nedeljo 9. t. m. je bil naš shod lepo obiskan. Govoril je tov. dr. Novčan. Dva eseslarja sta hotela shod motiti, toda dobila sta tak odgovor, da sta za vedno ozdravljena. Naš mladi učitelj hodi od vasi do vasi in agitira proti nam. Mi kmetje pa kar odkrito povemo, da protikmetškega dela, pa tudi političnega, nikakor ne bomo trpeli. Ako nima smisla za kmetško misel, tudi naših otrok ne more prav vzgajati.

Črna. Kandidat Möderndorferjeve socijalistične liste g. Kuhar iz Guštanja je v Črni javno priznal, da je Radičeva stranka še največ pomagala delavcu in kmetu ter da so se raznobarvni socijalisti, mesto, da bi delavcu pomagali, prav pridno prekljali med seboj, od česar je imel koristi le — kapitalizem! Ne vemo, ali dobiva g. Kuhar kot bivši komunist, kot takšen, kako — penzijo. (Biti komunist, je enako, ako vsi jemljejo iz polnega lonca, a v lonec pa nihče ničesar ne prinese!) Ex-komunistu pa delavci ne bomo zaupali svojih glasov! G. Kuhar se naj raje lepo zahvali g. Radiću, ako danes svobodneje — diha, mesto, da udriha po njem na shodih!

Kmetiskih poslancev največ v prečanskih krajih:

hrvatska seljačka stranka . . .	260
srbska zemljoradnička . . .	32
črnogorska kmetška . . .	5
slovenska kmetška . . .	5

Skupno so dobile kmetške stranke 302

Radikali, Nemci in Madjari 140, samostojni demokrati 89, slovenska ljudska 82, socijalisti 4, hrvatski klerikalci 1.

Število srbskih zemljoradniških deželnih poslancev iz Srbije še do danes ni znano. Po prvih vesteh so močno napredovali.

V Bosni in Hercegovini so radičevci in zemljoradniki strahovito porazili vse druge stranke posebno pa radikale.

Novice in razno.

6% obligacijsko posojilo mesta Ljubljane za zgradbo stanovanjskih hiš so dne 20. in 21. t. m. podpisali: Marn Amalijsa, zasebnica, 1000 Din; Neimenovani 25.000 Din; Breskvar Rudolf, delovodja tobačne tovarne, 20.000 Din; Trost Karel, mestni učitelj v pok., 1000 Din; Neimenovani 15.000 Din; dr. Ujčič Josip, univerzitetni profesor, 1000 Din; Zelenik Fr. 2000 Din; Neimenovani 30.000 Din; Neimenovani 10.000 dinarjev; Kollman Fran, veletrgovec itd., 100.000 dinarjev; Neimenovani 25.000 Din.

Kmetiski hranilni in posojilni dom, Ljubljana, Tavčarjeva ulica števil. 1 sporoča, da so bile dne 11. t. m. izžrebane, sledeče pri zavodu kupljene srečke Državne razredne loterije in sicer: 3838, 3851, 3857, 3877, 29.924, 54.382, 78.821, 78.834, 78.866, 24.351, 33.951, 34.798, 45.360, 46.578, 47.102, 47.188, 70.329, 70.352, 70.367, 72.439, 96.107, 96.111, 96.183, 96.186, 98.241, 99.390, 99.400, 108.974, 109.799, 112.230, 112.282. Proti izročitvi srečk se izplačajo dotični dobitki od 26. t. m. dalje do všteteja 10. maja t. l.

Izvoznike zaklane živine v Nemčiji obveščamo ponovno na opozorilo ministrstva notranjih zadev, da je treba pri izvozu zaklane živine v Nemčijo držati se strogo nemških predpisov, pri katerih se mora obnem z zaklano živino poslati tudi srce in pljuča, da nemški obmejni veterinarji lahko ugotovijo, da je meso zdravo. Ako manjkajo srce in pljuča, se ves transport brez nadaljnjega zavrne. Da naši izvozničarji ne bodo imeli nepotrebnih sitnosti in izdatkov, naj se točno ravna po teh predpisih.

Tedenski koledar.

Dnevi:

30. januarja, nedelja: Martina d.
31. januarja, ponedeljek: Peter N.
1. februarja, torek: Ignacij.
2. februarja, sredo: Svečnica.
3. februarja, četrtek: Blaž.
4. februarja, petek: Veronika.
5. februarja, sobota: Agata.

Sejmi:

30. januarja: Rakek.
31. januarja: Vinica, Dobova, Vojnik.
1. februarja: Jurklošter.
3. februarja: Črnomelj, Krško, Žužemberk, Lukovica, Škofja Loka, Hrib pri Loškem potoku, Sv. Marija v Jarenini, Trbovlje, Sv. Jakob, Videm.
5. februarja: Borovnica, Sv. Peter pod Svetimi gorami.

Vrednost denarja.

Za 1 dolar	Din 56.70
Za 100 lir	Din 245.50
Za 1 avstr. šiling	Din 7.99
Za 100 čeških kron	Din 168.05
Za 100 franc. frankov	Din 226.50
Za 1 zlato marko	Din 13.49

Zobozdravniški oddelek Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti št. 20 je začel pod vodstvom zobozdravnika strokovnjaka in s tremi tehničnimi močmi dne 17. t. m. poslovati. Člani in njih svoji imajo tako možnost, da si dajo lečiti zobe in da dobe prvovrstne zobne naprave. K stroškom imajo po izdani okrožnici prispevati gotove odstotne prispevke, ki so pa tem manjši, čim dalje časa traja članstvo.

Dodelitev pašnikov v prevaljskem okraju. Skrajni čas je že bil, da se je imenovalo za obširna posestva grofa Thurna v Guštanju — državnega sekvestra, kateri bode dodelil kmetom občin Črna, Mežica in Koprivna toli zaželjene in potrebne pašnike! SLS ljuto napada tov. Švikaršiča, ker ji je odkrito žal, da je prišel na Thurnova posestva sekvester, ki bo kmetom in delavcem — naklonjen. — Slovenska ljudska stranka ima kmeta in delavca rada le — na papirju, ali pa tedaj, ko imata delavec in kmet v rokah — volilno kroglico! A pašnikov grofa bogatina pa revežem ne privošči. To si bomo dobro zapomnili! — Kmet iz Podpece.

Zlata poroka. V nedeljo, dne 16. januarja smo proslavili v Št. Vidu pri Lukovici za današnje čase prav redek jubilej. Naš tovariš g. Josip Rus, posestnik in gostilničar v Št. Vidu, je obhajal s svojo soprogo Marijo 50-letnico svoje poroke. Spreved, svakov, ki so ga tvorili njuni potomci in najbližji sorodniki, je bil radi mnogobrojnosti naravnost veličasten. Pokanje topičev in številno občinstvo, ki je pozdravljalo spreved, je pričalo o priljubljenosti slavljenca. Kajti kot dolgoletni član tuk. občinskega odbora, kot nekdanji večletni predsednik obrtnih zadrug ter kot načelnik tukajšnje posojilnice si je g. Rus pridobil med ljudstvom velik ugled. In njegova rodbina je kot taka znana tudi izven domačega kraja, kajti njegovi sinovi, ki so bili deležni skrbne vzgoje, zavzemajo v našem javnem življenju jako odlična mesta. Častitkam naših jubilarov se pridružujemo tudi mi s pristržno željo, da bi jima bilo dano stopiti pred oltar tudi k dijamantni poroki!

Financar ustrelil kmeta. Sedem kmetskih fantov iz siromašne Like se je napotilo te dni v še bolj siromašno Hercegovino iskat dela. Financarji so jih smatrali za tihotapce zato so jih hoteli preiskati. Naivni mladi fantje so zbežali (mogoče so hoteli s tem napraviti tudi šalo). 24-letni financar Ivan Pavičič je stekel za njimi. Ko je enega od bežečih fantov že skoraj dohitel je zakričal: »stoj!« Ker je bežal fant dalje, je oddal financar nanj dva strela. S prvim ga ni pogodil, z drugim pa mu je prestrelil glavo tako, da je obležal mladenič na mestu mrtve. Pri ubitem Ratkoviču so našli samo 1 dinar, v njegovi torbi pa kos kruha. Mladenič je bil star šele 21 let ter je preživljal svojega siromašnega očeta in mater z delom svojih rok. Dogodek je izzval med prebivalstvom silno ogorčenje. Financar Pavičič je bil aretiran in oddan v preiskovalni zapor. Ko so ga eskortirali orožniki v Ljubuško, so ga ljudje srdito zmerjali.

Izpremema poštnih imen. Pošta na uprava je izpremenila sporazumno s politično oblastjo imena sledečih pošt: Črna pri Prevaljah v Črno pri Prevaljah, Draga pri Rakeku v Drago pri Loškem potoku, Dvor v Dvor pri Žužemberku, Gradec pri Črnomlju v Gradec v Belokrajini, Javornik v Javornik na Gorenjskem, Jesenice-Fužine v Sava na Gorenjskem, Jesenice ob

Savi v Jesenice na Dolenjskem, Koprivnica pri Brežicah v Koprivnica pri Rajhenburgu, Kostanjevica pri Krškem v Kostanjevico na Krki, Ksaverij v Savinjski dolini v Radmirje, Rečica na Paki v Šmartno ob Paki, Sava v Sava pri Litiji, Stari trg pri Črnomlju v Stari trg ob Kolpi, Straža v Straža pri Novem mestu, Sv. Lovrenc pri Mariboru v Sv. Lovrenc na Pohorju, Sv. Nikolaj pri Ormožu v Sv. Miklavž pri Ormožu, Šmarjeta ob Pesnici v Sv. Marjeta ob Pesnici in Dobrovnik v Dobrovnik v Prekmurju.

Glavni dobiček razredne loterije zadel, ne da bi bil vedel. Neki uradnik subotiške železniške direkcije je kupil svoječasnno srečko 79.700 razredne loterije. Pri zadnjem žrebanju je zadela ta srečka glavni dobiček 200.000 Din. Uradnik je bil na srečko že popolnoma pozabil, zato je bil te dni, ko so ga obvestili, da je zadel 200.000 Din pač zelo prijetno iznenađen. Uradnik je igral v razredni loteriji prvič v svojem življenju. K nakupu srečke so ga pregovorili s težko muko njegovi tovariši. Kupil je srečko od nekega zagrebškega agenta, ki je prodajal srečke v Subotici.

Izplačilo kuponov vojne škode. Finančno ministrstvo je sklenilo, da prične 1. februarja izplačevati kupone vojne škode. Kuponi se bodo izplačevali pri blagajni generalne direkcije dolgov in Poštne hranilnice.

Invalidom šmarsko-rogaškega okraja! Vojni invalidi, vdove in sirote se opozarjajo, da se vrši na Svečnico dne 2. februarja t. l. ob 9. uri zjutraj v Šmarju pri Jelšah v prostorih g. Detička občni zbor podružnice »Udruženja Vojnih Invalidov«, kamor pride tudi delegat iz Ljubljane. Kdor še ni član, se ga pri tej priliki sprejme. Zelo važno za vse one, ki še ne dobivajo podpore, nimajo legitimacije za polovično vožnjo itd. Vojne žrtve, pobričajte se za svoje pravice, kajti imamo invalide itd., ki niti ne vedo, da jim pripada po novem Invalidskem zakonu večja podpora. — ak.

Novi kolki. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani opozarja na razglas o novi emisiji kolkov v »Uradnem listu« št. 3, z dne 7. januarja 1927, glasom katerega prestopajo s 1. februarjem 1927 veljati kolki sledečih vrst: po Din 0.25, 1, 2, 3, 5, 10, 20, 50, 250 in 500. Od tega dne do vstetega dne 1. maja 1927 se lahko zamenjajo za nove kolke pri vseh finančnih napravah, ki prodajajo takšne vrednotnice na račun uprave državnih monopolov (blagajna delegacije ministrstva financ v Ljubljani in vsi davčni uradi), kjer interesi tudi lahko dobijo natančnejša pojasnila.

Občni zbor krajevne organizacije Slov. kmet. stranke v Selcih je izvolil sledeči odbor: predsednik: Matevž Dolenc, Praprotno 2; podpredsednik: Janez Prevc, Studeno 5; tajnik: Franc Benedik, Dolenja vas 42; odborniki: Peter Krek, Selca 53, Valentin Potočnik, Dolenja vas 21, Lovrenc Pogačnik, Nemilje 7, Franc Nastran, Martin vrh 3, Franc Fajfar, Lajše 5, Janez Pogačnik, Pozirno 13, Gregor Šmid, Dražgoše 22, Anton Klemenčič, Selca

18, Franc Dolenc, Praprotno 7, Valentin Benedik, Luša 1. Za delegata za občni zbor Slovenske kmetijske stranke v Ljubljani sta izvoljena: tov. Janez Prevc, Studeno 5, in tov. Valentin Benedik, Luša 1.

Gripa v Jugoslaviji. Ministrstvo za narodno zdravje je od svojih organov iz vse države prejelo poročilo o gibanju epidemije gripe. Po došlih poročilih se epidemija sicer počasi, a trajno širi. Doslej se je najmanj razširila v Sloveniji. Ministrstvo je na obmejnih postajah in pristaniščih posebno ukrenilo, da se širjenje epidemije po možnosti prepreči.

Sprejem gojencev v strojno podoficirsko šolo vojne mornarice. V strojno podoficirsko šolo vojne mornarice v Kumboru (v Boki Katorski) se sprejme letos 200 vajencev. Za sprejem se zahtevajo najmanj štirje razredi osnovne šole. Tudi so se morali učiti reflektanti najmanj že dve leti strojniškega dela. Natančnejši pogoji se izvedo pri vojaških okrožnih komandah.

Kongres gluhozemih. V Pragi se vrši prihodnje leto prvi mednarodni kongres gluhozemih. Kongresa se udeležijo tudi zastopniki institucij za gluhozeme v naši državi. Protektorat nad kongresom je prevzel predsednik češkoslovaške republike dr. Masaryk.

Podpore poplavljenecem v prevaljskem okraju. Okrajni komite za pomoč najrevnejšim poplavljenecem, pri katerem sodeluje, kot že omenjeno, tamkajšnji tov. okrajni ekonom E. Stoklas, je iz nabranih sredstev zopet razdelil nekaterim najtežje prizadetim poplavljenecem občin Črna, Mežica in Koprivna znesek 11.000 Din.

Inspekcija dela v Ljubljani in Mariboru razglašča: V svrhu preprečenja obolenj oči in dihalnih organov delavstva, zaposlenega v tovarnah pohišstva in mizarskih podjetij se predpisuje na podlagi zakonov sledeče: 1. Za politiranje lesnih predmetov se ima vporabljeni špirit denaturiran s terpentinskim oljem in šelakom. 2. Najstrožje se prepoveduje vporaba špirta, sestavečega iz metilnega alkohola in lesnega olja, ker v alkoholu varira odstotek acetona, ki je škodljiv za oči in dihala vposlenega delavstva. 3. V dosego dovolila vporabe špirta v industrijske svrhe (ad toč. 1) se je obračati na pristojno finančno ravnateljstvo. 4. Prizadete, ki se po gornjem predpisu ne bi ravnali, bo pristojna Inspekcija dela občutno kaznovala, poleg tega pa tudi zadevno sporočila Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev v nadaljno postopanje.

Krvav kmetski pretep. Te dni so se zbrali v Baških Oštarijah (Lika) pred cerkvijo in v bližnjih gostilnah kmetje iz dveh sosednjih vasi. Nekateri so molili, drugi so pili žganje. Med žganjepivci je nastal kmalu hud prepri, ker so kmetje iz ene vasi hvalili svojo vas ter poniževali drugo in naopak. Končno so se lokalni patrioti vendarle pomirili. Kmetje iz ene vasi so odšli pred cerkev, kjer so plesali njihovi vaščani kolo. Kmalu so prišli za njimi tudi njihovi nasprotniki, ki so hoteli plesati z njimi. Ker jim ti te-

ga niso dovolili in ker je padla enemu od vsiljivcev z glave kapa, nakaar so jo plesalci pohodili, se je v hipu razvil tak pretep, da so obležali na bojišču pred cerkvijo poleg številnih ranjenecv trije mrtveci. Ko so kmetje videli, da leže na tleh trije mrtveci, so se razpršili na vse strani, pobrali so se celo ranjenci ter izginili, tako da so ostali na mestu samo še mrtveci.

Viharji v Italiji. Radi silnega viharja, ki je divjal v soboto ponoči in ki so mu sledili snežni zameti, so bile v pondeljek prekinjene vse telefonske in telegrafске zveze z Benetkami in Trstom. Promet se vrši po kablju Ravena—Trst.

V Berlinu je gripa zelo razširjena. V velikih trgovinah je povprečno bolnih na gripi 9 odstotkov uslužbencev. Nekaterne bolnice so tako prenapolnjene, da nadaljnje bolnike odklanjajo. Smrtni slučajji so primeroma redki. V Monakovem štejejo 3000 pacientov, vendar gre izključno le za lahke slučaje.

Strašna zima v Rusiji in Ameriki. Kot poročajo iz Rige divjajo po vzhodni Rusiji in v Sibiriji že par dni silni snežni meteži. V Samari so našli po hišah nad 60 ljudi zmrzelnih. — Ob vsej zapadni obali Severne Amerike besne strahoviti snežni meteži. Vihar drvi z brzino 70 km na uro. Temperatura je padla mestoma na 30 stopinj pod ničlo. V nekaterih krajih je zapadlo že nad 1 meter snega. V državi Illinois imajo 40 stopinj mraza.

Redka svatba. V Nuštru pri Vinjkovcih se je vršila pred nekaj dnevi redka svadba. Premožna vdova mizarskega mojstra Ana Stangl, stara 66 let, se je poročila s 25-letnim kmečkim fantom Petrom Kováčem. Svatbena slavnost je trajala dva dni. Povabljen je bila cela vas.

Snežni plaz v poljski Tatri zasul tri kmete z vozovi vred. Iz Krakova poročajo: V gorovju pri Zakopanah je zasul te dni velik snežni plaz tri kmete z vozovi in konji vred. Kljub temu, da je odšla na kraj nesreče takoj rešilna ekspedicija, so našli ponesrečence šele čez tri dni mrtve.

Prodaja. Dne 12. februarja t. l. se bo vršila v vojašnici kralja Aleksandra I. v Ljubljani ofertalna licitacija glede prodaje konjskega gnoja. Zakup gnoja velja za čas od 15. februarja t. l. do 30. septembra 1927. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Kuga v Mongoliji. Kot poročajo iz Harbina se kuga v Mongoliji vedno bolj širi. V svrhu pobijanja epidemije sta bili odposlani v Mongolijo dve ruski in dve kitajski pomožni ekspediciji. Newyorška univerza je poslala tretjo v Urgo. Doslej je zahtevala kuga v Mongoliji 2210 človeških žrtev.

Anketa o svobodni carinski coni na Sušaku. Minister za trgovino in industrijo je odredil, da se ima čimprej sklicati anketa o svobodni carinski coni v gornjem Jadranu, odnosno na Sušaku. Anketa se bo sestala na Sušaku takoj po oblastnih volitvah.

Nov pravilnik o konzularni službi. V zunanjem ministrstvu se izdeluje nov pravilnik o konzularni službi. V to svrhu je postavljen ožji odbor, obstoječ iz zastopnikov treh ministrstev.

Na Ruskem ni gripe. Kot poročajo iz Moskve, se v Rusiji doslej še ni pripetil noben slučaj gripe. Po vsej Rusiji vlada silen mraz. V Moskvi je kazal te dni toplomer — 28, v zapadni Sibiriji — 42, v Jakutsku pa celo — 52 stopinj. Iz vseh krajev države prihajajo poročila o silnih snežnih zametih. Vlaki, prihajajoči iz srednje Azije, imajo po 42 ur zamude.

Samomorilna epidemija v Osijeku. V Osijeku so se pripetili pred nekaj dnevi kar trije poizkusi samomora. Dve osebi se nahajata v težkem stanju. Tekom tega meseca se je pripetilo v Osijeku že 10 samomorov, oziroma poizkušenih samomorov.

Dobiček Narodne banke v letu 1926. Bruto dobiček Narodne banke za leto 1926 znaša 111 milijonov dinarjev. Od tega odpade na obresti iz eskompta menic 70.2 milijona dinarjev, na obresti iz lombarda 15.2 milijona dinarjev, na obresti državnega dolga 8.1 milijona Din in na diverzne dohodke 17.9 milijonov Din. Po odbitku stroškov znaša čisti dobiček 26 milijonov dinarjev.

Radio na poljskih vlakih. Iz Varšave poročajo: Poljska vlada je uvedla za poizkušnjo na vlakih vseh prog radio.

98 oseb zmrznilo v vlakih. V okolici Samare sta obtičala, kot so listi poročali, dva osebna vlaka v snegu. Rešilna dela so trajala več dni. Medtem so zmrznili v vlakih vsi potniki, 98 po številu.

Pravilnik o zaposlitvi invalidov. V ministrstvu za socialno politiko je bil izdelan prošli mesec nov pravilnik o zaposlitvi invalidov. Pravilnik bo proučila še anketa strokovnjakov, nakar bo stopil v veljavo.

Otroka žrtvovali bogovom, da bi izprosili dež. Londonski »Daily Express« poroča iz Johannsburga: Pred par dnevi je izginil iz neke kočice v okolici Elypsdorpa 10letni deček. Oblasti so ugotovile, da so ga duhovniki nekega plemena, ki žrtvuje svojim bogovom še vedno tupatam ljudi, žrtvovali na grmadi, da bi izprosili od svojih bogov dež. Ker je jelo naslednji dan res močno deževati, so bili tudi dečkovi starši prepričani, da so poslali bogovi dež vsled tega, ker so jim žrtvovali duhovniki dečka. Zato starši zadeve niso ovadili, temveč so bili ponosni na to, da so se žrtvovali za blagor vsega plemena.

Svetovno plovba. V zadnjem četrtletju leta 1926 se je po Lloydovem registru gradilo 476 trgovskih ladij z vsebino 1.930.000 register-ton. Napram isti dobi leta 1925 je gradnja nazadovala za 136.000 ton. Motornih ladij je bilo za 930.000 ton, parnih pa 1 milijon ton. Vidimo, kako motorne ladje napredujejo. Velika Britanija je gradila ladij za 760.000 ton, Nemčija za 210 tisoč ton, Italija 240.000, USA 150 tisoč, Holandska 150.000, Francija 140.000. Pri Nemčiji je treba

omeniti, da velika naročila zadnjih tednov v gornji številki še niso upoštevana.

Pogajanja za odkup ljubljanske cestne železnice. Kakor znano, ima ljubljanska občina pravico, da odkupi ljubljansko cestno železnico od družbe Siemens-Halske na Dunaju po 25 letih po jako ugodnih pogojih. Ker je ta doba lani potekla, so odšli te dni na Dunaj vladni komisar dr. Mencinger in inženjerja Tekavčič in Prelovšek, da obnovijo pogajanja z družbo glede odkupa.

Vpis delnic Obrtne banke kraljevine SHS. Kakor se nam poroča, se je na vpisu zlasti dobro udeležila Hrvatska, ki si s tem hoče zagotoviti tudi največji kontingent kreditov. Prav povoljne vesti prihajajo tudi iz Bosne in Dalmacije.

Inženerska praksa. V gradbenem ministrstvu je bilo podpisanih zadnje dni več dekretov, na podlagi katerih je bila dovoljena vsem prosilcem, ki so izpolnili predpisane pogoje, pravica izvrševanja privatne prakse.

Glavo čarovnice so skuhal. Nedaleč Banske Bystrice v občini Malachov na Slovaškem se je dogodil pred kratkim neverjeten slučaj praznoverja. Pred nekaj tedni je tam umrla neka starka, o kateri se je splošno govorilo, da je čarovnica. Neki tamkajšnji kmet se je spomnil starih bajk, ki pripovedujejo, da se dajo napraviti iz mrtve glave čarovnice zelo dobra in uspešna zdravila zoper razne bolezni. Pogovoril se je o tem s svojimi prijatelji, ki so se takoj pridružili njegovemu mnenju in sklenili porabiti to ugodno priliko ter skuhati iz glave coprnice dragoceno zdravilo. Izkopali so čarovnico, odrezali ji glavo, truplo pa zopet zakopali. Glavo so skuhal v vodi, »juho« natočili v steklenice. Ta »juha« je bilo ono čudovito zdravilo, ki so ga potem prodajali po vaseh za težak denar. Ko je pa končno obolelo več oseb vsled življanja tega »zdravila«, je izvedela o vsem tem oblast, ki je uvedla preiskavo in krivce zaprla.

Krvava konjska kupčija. V Velikem Bečkereku se je vršil pred par dnevi konjski sejem. Dva znana konjska barantača, Ilija Roberić in Živan Glavaška, sta se pri kupčiji sprla, ker se nista mogla sporazumeti glede cene. Končno je Roberić potegnil nož ter ga zasadil svojemu nasprotniku v srce, tako da se je ta na mestu zgrudil mrtev. Polom SLS in SDS v Rogaški Slatini.

Oče 34 otrok. Iz Newyorka poročajo: Rekord očetovstva je dosegel 72 letni posestnik Bland v North Carolini, ki je spravil na svet 34 otrok. Ko se mu je rodilo 20. dete, je obljubil Blandu neki poslanec, ves navdušen, da mu bo dobavil za vsakega otroka, ki eventuelno še pride, po eno obleko. In tako se je zgodilo, da je moral posesti poslanec še 14 krat v žep. Te dni je sprejel očeta z mnogobrojnimi potomci predsednik Coolidge z velikimi častmi v »Beli hiši«.

11-leten morilec. Neki 11-letni frkovec v enem od predmestij glavnega mesta Norveške je zaklal te

dni svojega 15-letnega součenca. Iz fantiča so se namreč sošolci na cesti norčevali, ker je bil v šoli kaznovan. To ga je tako razjezilo, da je potegnil bodalo, ki ga mu je bila podarila njegova mati za Božič ter je jel suvati na slepo okoli sebe. Pri tem je zasadil bodalo svoji žrtvi naravnost v srce. 15-letni deček je obležal na mestu mrtev.

Mednarodna gospodarska konferenca se vrši dne 4. maja v Ženevi. Naša država pošlje na konferenco pet delegatov.

Požar uničil 1500 hiš. Iz Manile poročajo: V okraju Tondo je izbruhnil požar, ki je vpepelil 1500 hiš. Človeških žrtev ni bilo.

Grof Storza, bivši italijanski zunanji minister, je bil od fašistov aretiran v hipu, ko se je hotel odpeljati v Francijo.

Gospodarska kriza raste. Meseca novembra l. 1926 je bilo prijavljenih v naši državi 89 konkurzov proti 86 meseca oktobra. Istotako je bilo meseca novembra izvršenih 49 likvidacij raznih podjetij proti 41 meseca oktobra. Iz tega je razvidno, da naša gospodarska kriza raste.

Velik požar v kinu. Iz Newyorka poročajo. Te dni je pogorelo kino gledališče Laurier v Montrealu. Požar je zahteval 125 človeških žrtev, 75 oseb je bilo pa prepeljanih s težkimi opekljinami v bolnice. Ogenj je nastal med predstavo. Odigrali so se strašni prizori. Ko je zadonel klic: »oganj!«, je izbruhnila v gledališču silna panika. Vse je drvelo proti izhodom. Večina ponesrečenecv so otroci. Požar se je razširil na bližnja poslopja ter upepelil ves vzhodni del mesta. Montreal je glavno mesto kanadske province Quebec ter je najvažnejša luka v severni Ameriki. Mesto šteje okoli 300.000 prebivalcev.

Kratki lasje, ki jih imajo sedaj ženske, dajejo brivcem lepe za službo, a so uničili tovarne za lasne igle. Neka izdelovalnica v Parizu je prodala prej 600 kvintalov lasnih igel na leto. Sedaj ima v tovarni le 2 delavca.

Abrahamovo rojstno mesto izkopano. Znanstvena ekspedicija, ki sta jo poslala skupno londonski muzej in univerza v Pensylvaniji v Mezopotamijo, je dosegla pri izkopavanjih na mestu, kjer je stalo kraljevsko mesto Ur, rojstno mesto Abrahamovo, nepričakovane uspehe. Angleško - ameriški arheologi so izkopali več dobro ohranjenih poslopij, sezidanih okoli leta 2000 pred Kr. Izkopnine dokazujejo, da je bila stanovanjska kultura za časa Abrahama na visoki stopnji.

Radio v naših brzovlakih? Direkcija državnih železnic v Zagrebu je prejela te dni vlogo, s katero se prosi dovoljenje za prejemanje emisij radio-postaj v naših brzovlakih s pomočjo prejemnih aparatov. — Prošnja se je predložila generalni direkciji državnih železnic v Beogradu.

Švicarski raziskovalec umorjen. Švicarski geolog Kuhn je bil poslan od neke družbe v pragozd venezuelske republike. Imel je nalog, da izsledi petrolejske vrelce. Nenado-

ma so obkolili njega in njegovo družbo Indijanci. V par hipih je tičalo v njegovem telesu nebroj zastrupljenih pušic, nakar so mu odrezali divjaki glavo in roke ter mu iztrgali iz telesa srce in zbežali v pragozd. Člani njegove ekspedicije so pravočasno pobegnili.

Katastrofalna eksplozija na parniku. Iz Tangerja poročajo: Na angleškem parniku »Eser Islet« je prišlo te dni do katastrofalne eksplozije bencinskega rezervoarja. Pri eksploziji je bilo ubitih 37 mož posadke.

Brezposelnost v Berlinu. Število brezposelnih v Berlinu se je v preteklem tednu zopet znatno zvišalo. Dočim je znašalo predpretekli teden 271.300, je znašalo pretekli teden 279.000 oseb.

Po uspešno končanih volitvah v veseli družbi nabranih za tiskovni sklad 130 Din.

Žrebanje loterije.

Loterija Zveze društev kmetijskih fantov in deklet se vrši na Svečnico 2. februarja. Pozivamo vse, ki so dobili srečke, da pošljejo denar ali jih vrnejo, sicer bodo razveljavljene.

ARBORIN, najboljšo sredstvo za zimsko in spomladansko zatiranje škodljivcev sadnega drevja, izdeluje in razpošilja tvrdka Chemo-techna, Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču veletrgovine A. & E. Skaberne). Tam dobite tudi prvovrstno cepilno smolo, gosenični lep in sredstva za razkuževanje živine ter slične izdelke.

PO SVETU.

LAŽNI PRINC.

Vse polno ljudi je danes na svetu, ki jim delo smrdi, ali vseeno bi radi dobro in udobno živeli. Ravno pred par dnevi so zaprli pustolovca Harry Domala, ki se je izdajal za princa Viljema Pruskega. To se mu je tudi izborna posrečilo. V Erfurtu je bil sprejet prav po kraljevsko. Imel je na razpolago najboljše hotelske sobe, najboljši ljudje so hodili k njemu in se mu klanjali. Mestni župan pa se ga ni upal niti nagovoriti. Naposled so ga pa le spoznali kot goljufa in ga vtaknili v luknjo, meščanom Erfurta pa je ostala — blamaža.

PAPIGA PRED SODIŠČEM.

V Gradcu je imel neki uradnik papigo, ki je znala izgovarjati besede »Mir lopov«. Papiga je le prevečkrat kazala svoje znanje, zato se je čutil užaljenega neki gospod, ki je stanoval zraven in tožil je gospodarja od papige. Nekega dne je moral marširati gospodar s papigo pred sodišče. Pred sodnikom se je papiga vedla zelo neolikano in je vedno vpila »Mir lopov«. To je povzročilo obilo smeha in sodnik ni mogel izreči sodbe in odgodil razpravo.

Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »PEKA-TETE«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge.

Narodni gospodar.

Še davčni praksi v Sloveniji...

VII.

V prejšnjih poglavjih sem poskusil opisati davkoplačujoči javnosti nekatere slabe strani davčne prakse v Sloveniji. Pri tem je najvažnejše vprašanje davčne prakse, namreč ono o »črnem oslu, ki bi cekine sejal« ostalo še neobravnavano. Da pojasnim:

Uredništvo »Jutra« se je bilo obrnilo na različne predstavitelje vodilnih, gospodarskih in drugih krogov s vprašanjem, kaj si želijo od novega leta 1927? Na to vprašanje so bili koncem decembra minulega leta v »Jutru« objavljeni krajši in daljši odgovori nekaterih oseb, ki stoje izrazito v ospredju slovenskega javnega življenja. Najkrajše, pa tudi najzanimivejše je odgovoril vsekakor finančni delegat v Ljubljani, vsem davkoplačevalcem širom Slovenije dobro poznani g. dr. Šavnik! Zapisal je samo, da si želi v novem letu 1927: »črnega osla, ki bi cekine sejal«!

S tem kratkim stavkom, s temi šestimi besedami je — povedano vse.

Zaman iščemo v zgodovini slovenskega naroda, iz časov kmečkih puntov pa vse do današnjega dne — podobnega izreka, ki bi pomenjal tako veliko tragiko slovenskega kmeta, kot pomenijo to gornjo besede finančnega delegata g. dr. Šavnika!

»Črni osel, ki bi cekine sejal«, je naslov one žaloigre, katere trpin in mučenik je bila zadnjih 7 suhih let izrabljavana uboga slovenska kmečka para!

Krvava »Stara pravda« je nedolžna šala napram — črnemu oslu (slovenskemu kmetu), ki je sedem dolgih let v žrelo davčne mašine sejal cekine (milijone) na — davkih!

Kje so krivci? Nekaj jih poznamo vsi prav dobro. — Veliki del glavnih krivcev pa je večini slovenskih kmečkih davkoplačevalcev ostal — prikrit, kajti njihovo delovanje je — zakonito, strogo zaupno in tajno! Slovenskemu kmetu se navijajo davki brez vsake vesti in — kontrole! Še v javnih podjetjih, kakor n. pr. bankah itd., kjer je precej kontrole, oziroma bi je po zakonu moralo biti, se dogajajo sleparije in polomi, kakor čujemo skoraj vsak dan, da je v tej ali oni državi — ta in ta banka skrahirala ali šla rakom žvigat, a milijoni tisočerihi revežev, naloženi s od ust pritrganimi dinarčki — so splavali bogvekam in vrag naj zna, za katere kulturne ali nekulturne svrhe!

»Črni osli, ki sejejo cekine«, so med nami! Vsak dan jih lahko srečam na potu, se pogovarjam z njimi, te lepo pozdravijo in pri tem ne veš, da je tvoj znanec, morda tvoj dobri sosed — tisti tvoj navidezni prijatelj, kateri ti pomaga, da gre leto za letom krava za kravo — te le za feletom — do zadnjega repa iz hleva — za davke! In ako se pri-

družijo še druge nezgode, ti zopotata nekega dne: o! ta eksekutorski boben, nad katerim imajo črni osli, ki sejejo za davčno upravo cekine, še neki prav posebne vrste užitek nad tvojo mizerijo!

Najobčutnejši vseh davkov je za slovenskega kmeta — dohodnina! Posebno še tedaj, ako je — pretirano visoka! Vsak davkoplačevalec kmet pa je radoveden, kako in katerim potom in načinom pride on do tako težkih bremen, ki mu ogrožajo življenski obstoj? Vsekakor je to tista zanimivost, o kateri se večini slov. davkoplačevalcev-kmetov še niti ne sanja! V vsaki fari obstoja namreč — tajni davčni odbor iz 3 ali več zaupnih oseb (včasih župan, ali svetovalec, ali odbornik, ali kak trgovec, ali pa katere druge osebe). Ta tajni davčni odbor se sestane vsako leto najmanj enkrat in sicer takrat, kadar jo v ta namen primaha od davčne oblasti poseben uradnik, kateri ima seboj dolgo pollo, zapisano z imeni vseh davčnih zavezancev, kateri že plačujejo raznovrstne davke. Tak tajni davčni odbor se nato sestane k — seji, katera lahko traja po več ur! Uradnik čita pri tem po vrsti imena davkoplačevalcev dotične fare ter izprašuje pri vsakem, koliko je prodal ta ali oni živine, žita, lesa, vina, odnosno, koliko je pridelal tega ali onega. Vrli člani tajnega davčnega odbora dajejo pri tej priliki uradniku pridno in požrtvovalno davčne podatke o vsem in vsakem, da, še celo piše, ki si ga vzredil, a ti ga je vrana odnesla, pride v zapisnik! Končno vpraša uradnik prav prijazno — prijazne člane tajnega davčnega odbora, koga bi bilo še kaj za obdavčiti, komu bi še bilo dobro več pritisniti itd. itd. Med člani tajnega davčnega odbora so seveda pošteni, so pa tudi taki, kateri lahko izpovedo — lažljivo in daleko pretirano! Ali, kar si uradnik enkrat zapiše, to — drži in ni tako lahko za izpodbijati!

Ker se pa ta davčna praksa izvršuje na opisan ali podoben način po vsej naši mili Sloveniji, ni nobeno čudo, ako plačujemo Slovenci, zlasti pa kmetje, vsako leto na desetine milijonov dinarjev na davkih — več, kakor je predpisano od samega ministra financ!

Pri teh dejstvih se nam pa nehoti razgali še neka druga — zanimivost! Kakor je vsem znano in kakor se eseslarji sami tako radi bahajo, imajo eseslarji v večini raznih odborov v Sloveniji — večino! Bogme, imajo jo tudi v opisanih tajnih davčnih odborih, da še več — ti tajni davčni odbori so skorajda izključno v rokah Slovenske ljudske stranke, odnosno njenih kratkovidnih pristašev! Pucelj, Radič in Prepeluh niso člani teh eseslarskih zloglasnih tajnih davčnih odborov. In ako danes kriči SLS po svojih časopisih, da sta Radič in Pucelj zakrivila, da se leto za letom v Sloveniji plačuje toliko in toliko milijonov dinarjev davkov — preveč, je to samo lopovluk in podla hinavščina nekaterih eseslarskih

kolovodij, kateri se mogoče niti sami ne zavedajo, da so pravi krivci davčne preobremenitve v Sloveniji — klerikalni tajni davčni zaupni odbori, kateri so v vsaki fari v korist le par privilegirancem, a druge kmete-trpine pa prav po turško — neusmiljeno haračijo in gnjavijo. Mislimo, da za pametnega in razumnega davkoplačevalca gornje zadostuje. Komur pa davki še niso dovolj veliki, svobodno mu, ta je pa vrigel svojo volilno kroglico v skrinjico SLS, v skrinjico tajnih davčnih zaupnikov.

Za naše čipkarice.

NAMEN IN POMEN ČIPKARSKIH ŠOL.

Čipkarske šole v Sloveniji imajo namen vzgajati čipkarski naraščaj in ga izobraževati v čipkarstvu, da se delo izboljša. Odrasla dekleta in čipkarice se pa izpopolnjujejo v izdelovanju finejših čipkarskih del. Žal se splošno smatrajo šole kot ne-kakšne dobrodne ustanove, da naj bi imele namen dati otrokom zaslužek. Če se namreč pokaže, da deklica v šoli ne zasluži toliko, kakor zunaj šole, izostane in dela doma. Pri tem se pa ne pomisli na škodo, ki jo ima deklica pozneje. Boljših naročil ne more izvrševati zaradi neznanja in tako je »obsojena« na navadno delo, ki se izdeluje že povsod in zato padajo cene tem izdelkom od dne do dne. Nasprotno pa bi bilo, če bi bile vse delavke izvežbane v svojem poslu. Povpraševanje po finejših delih je dnevno večje. Naročil bi ne manjkalo za zimski čas in jasno je, da se finejši izdelki plačajo mnogo boljše, kakor pa navadni. Pričakovati bi bilo torej, da se delavke uživajo v potrebo pouka, ker bodo imele le one same korist in se bode čipkarstvo širilo in izpopolnjevalo vedno bolj in bolj.

Veliko škodo povzroča slabo delo v trgovini in ruši cene do skrajnosti. Slabo vezeni predmeti so v kvar čipkarstvu in prav tako slabi vzorci, ki jih dekleta sama prerisujejo. Vzorec, ki se riše po rabljenem prebodenem »papircu«, izgubi na svoji prvotni lepoti in če gre potem skozi par rok, dobimo nazadnje vzorec, ki ni prvemu skoro nič več podoben. Vprašati se moramo, ali je večja škoda kupiti dobro risan »papirec« za par dinarjev, ali pa ne prodati izdelek zaradi slabe izpeljave, ki jo je zakrivil pre-slabo prerisani vzorec? V šolah je dovolj dobrih vzorcev na razpolago in tudi trgovci jih imajo. Ni torej potrebe prerisavati jih doma. Pri tem naj se dotaknem še tudi druge strani prerisavanja vzorcev. Nekateri si omislijo vzorce z velikimi stroški in zato zavarujejo potem te vzorce, da se jih ne sme brez njihovega dovoljenja prerisati. Taki vzorci nosijo navadno pečat tvrde in pripombo: »vse pravice pridržane«. Če se tako zaznamovane vzorce preiše brez dovoljenja posestnika vzorca, je to celo kaznjivo, ker se smatra to kakor neke vrste tatvina. Pri nas so ti slučaji mogoče čipkarstvu. Grobe reči se danes že

težko spravijo v denar. Zato naj bi zelo redki, ali jih sploh ni, vendar se nam zdi potrebno opozoriti čipkarice tudi na to!

Za pouk je potrebno nekaj žrtev od strani deklet, da se priuče do dobra vsem podrobnostim čipkarskih del. Vse na svetu napreduje in zato mora napredovati tudi naše čipkarice ne smatrale obiska čipkarskih šol za sramoto, ampak za potrebo in s tem bi pokazale željo in voljo po nadaljni naobrazbi. Izogibanje čipkarskega pouka bo pa imelo za posledico nazadovanje čipkarstva in bode odprlo pot tujim izdelkom v deželo.

Za vinski sejem v Ptuj.

Kakor nam pove zgodovina, je v davni prošlosti rimski cesar Probus, rojen v ptujskem okraju, prvi dal zasaditi vinsko trto v sedanjih Haložah in Slovenskih goricah. Od tam se je širila naglo na vse strani in je prav gotovo, da so si rimski vojaki tedanje trdnjave Poetovio (sedanjega Ptuja) v bojih s divjimi azijskimi narodi — nomadizirajočimi na ozemlju današnje Madžarske, kateri so silili do Drave in preko, krepčali ude z dobrim Haložanom in zlahtnim Ljutomercem. Pa tudi naši predniki Kelti, kojih dobro ohranjene grobove izkopujemo na Hajdini, kot nasledniki Rimljanov, so čislali zlahtno vinsko kapljo.

Ravno tako tudi danes menda ni lahko najti Slovenca, ki ne bi poznal raznih vrst znamenitega štajerskega vinca, katera se kosajo med seboj v dobroti in finoči, neupoštevajoč pri tem številnih vinskih bratov, od kojih je marsikateri naravnost strokovnjak v poznavanju vina.

Kakor je pa zgodovina prijaznega mesteca Ptuja nerazdružljivo vezana z zgodovino vinske trte — iz davnih časov, pa vse do današnjega dne, ravno tako igra tudi danes Ptuj vlogo kot center (središče) produkcije vina in prometa z istim. Nekako v sredini najvažnejših vinorodnih krajin mari-borske oblasti, je Ptuj s svojimi dobrimi železniškimi zvezami, dovoljnimi prenočišči itd. itd., že prirodno predstinitran za oni kraj, kjer edino je mogoča prireditve v večjem stilu, kakor naj bo to I. oblastna vinska razstava in vinski sejem v Ptuj!

Ko sem v letih 1924 in 1925 v nekaterih slovenskih časopisih pod gornjim naslovom propagiral misel oživotvornitve vinske razstave in sejma v Ptuj, se je nepoznavalcem razmer dozdevala ta ideja kot nekaka neumestna in neizvedljiva utopijska. Že več let pred svetovno vojno sta se vršila dva manjša vinska sejma v Ptuj, vendar takrat ni bilo one nujne potrebe za podobno prireditve, kakor je to sedaj! Stisnjenim v ozke, nepriladne gospodarske meje, kjer ne moremo z izvrstnim vinskim pridelkom Sp. Štajerske na svetovni trg, da zavzamemo z našimi slovenskimi vini ono mesto, katero nam brezdvomno pripada, smo bili iz

gospodarskih razlogov primorani gornjo idejo realizirati, t. j. razstaviti naša vina, da seznanimo svet s svojim dobrim pridelkom.

Nepričakovano ugodni rezultati jesenske sadne razstave in sadnega sejma v Ptuj so opogumili agilni razstavniki odbor, kateremu načeluje vladni komisar ptujskega okrajnega zastopa g. Brenčič s tajnikom g. Sagadinom. Stvari se je resno in vse hvale vredno pozhrtvalno poprijelo ter so predpriprave že tako dozorele, da se otvori dne 16. januarja 1927 v Ptuj I. oblasna vinska razstava in vinski sejem pod protektoratom velikega župana mariborske oblasti g. dr. Pirkmajerja.

Iz početka so imeli lokalni činitelji raznih vinorodnih okolišev mariborske oblasti utemeljene, pa tudi neutemeljene pomisleke glede kraja prireditve. Vendar se je po resnem prevdaru in razmišljanju prišlo do logičnega in edino pravičnega zaključka, da je prireditve oblasne vinske razstave in sejma mogoča samo v takem kraju, kjer so za prireditve, ki mora imeti velikopotezni značaj, upravi vsi potrebni predpogoji podani! Ptuj je razventega od vseh strani lahko dostopna točka, kakor za producente, tako za kupca ter bode na tej razstavi n. pr. Pekrčan, Ljutomerčan itd. prišel baš do svoje največje veljave. Zategadelj bodo zastopani na razstavi vsi vinski okoliši mariborske oblasti z *impozantnim številom razstavljalcev* in ima razstavniki odbor že danes ogromno dela.

Odveč bi bilo poudarjati, da bode v Ptuj najlepša prilika za vsakega gostilničarja, da spozna in primerja razne tipe slovečih štajerskih vin! Tukaj bode lahko navezal trgovske stike direktno z vinogradniki ter se preskrbel z dobrom in čisto vinsko kapljico, po okusu in kakor jo potrebuje. Zaprošeno je razventega za polovično vožnjo po železnici in tako bode lahko vsakdo brez velikih stroškov (kar igra dandanes precejšnjo vlogo!) dosegel zaželjeni cilj!

Agilnemu razstavnemu odboru pomaga zlasti ravnatelj vinogradov štajerske hranilnice, g. Majcen in drugi večaki. Razni odseki razstavnega odbora delajo s polno paro ter imajo veliko oporo v srez-

kem poglavarju g. dr. Vončini in županu mesta Ptuj, g. dr. Senčarju.

Pričakuje se rekordni obisk. Saj je to tudi razumljivo, kajti take razstave v Sloveniji še ni bilo in bode vsak obiskovalec prijetno iznenađen. — Na svidenje v Ptuj.

Emeran Stoklas, Prevalje.

Jurklošter. Dne 16. t. m. je po službi božji v tuk. osnovni šoli predaval kmetijski referent Wernig iz Laškega o raznih aktualnih gospodarskih vprašanjih. — Težko je bilo v tem od prometa tako oddaljenem planinskem kraju, v katerem ljudstvo še malo pozna stvarno in nepristransko gospodarsko delo, pridobiti kmetovalce za strokovno predavanje. Kljub temu pa se je odzvalo pozivu predavatelja in kmetijske podružnice okoli 30 kmetovalcev. Z nezaupanjem in nepazljivo so sprva sledili poslušalci začetnim izvajanjem predavatelja, ko pa so kmetovalci spoznali, da gre za resno in nepristransko gospodarsko stvar, so vsi do zadnjega vztrajali do konca tega strokovnega predavanja, ki je trajalo nad dve uri. — Pri tej priliki smo uvideli, da je mogoče pridobiti tudi zaupanje najnezaupljivejšega gorskega kmeta, ako pride človek k njemu kot prijatelj, učitelj in odkritosrčen, nesebičen svetovalec. Upamo, da se bo število poslušalcev pri prihodnjem kmet. predavanju ali tečaju podvojilo in potrojilo in da se bodo tečaja udeležile tudi gospodarskega pouka posebno potrebne kmečke gospodinje. Gospodarski položaj hribovskih kmetovalcev je izredno težak, kriza je dosegla že vrhunec, raditega nam je gospodarski pouk in kmečka samopomoč dvakrat potrebna.

VII. Mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani od 2. do 11. julija 1927. Urad Ljubljanskega velesejma je razposlal na vsa večja in ugledna industrijska, obrtna in trgovska podjetja prijavnice za udeležbo kot razstavljalce na letošnjem velesejmu, ki se vrši od 2. do 11. julija t. l. Termin je ugoden, ker je v tem času poset kupcev močnejši, ki zvežejo svojo trgovsko pot na velesejem z istočasnim obiskom naše divne Slovenije. Večina lanskeletnih razstavljalcev zasede svoje stare razstavne prostore. Naproša se vse one, ki imajo posebne želje

glede prostora in udeležbe, da to prijavijo takoj sejmškemu uradu, ki bo vsakemu radevolje in najbolje ustregel, česar pa pozneje ne bo več mogel. Hitra in točna prijava posameznika je v korist celokupnih razstavljalcev, ker se prihrani na delu in denarju, ki se zamore racionalnejše izrabiti za razvoj intenzivne propagande za pridobitev kupcev.

Statistika dohodnine za l. 1926. Delegacija ministrstva financ objavlja uradno statistiko v Sloveniji predpisane dohodnine za leto 1926. Iz te statistike je razvidno, da je bilo v letu 1926 v Sloveniji 31.200 dohodninskih zavezancev, ki so imeli 431.742.000 Din čistih dohodkov. Od teh dohodkov dobi država na davku 20.480.285 Din, na 10%-nem povešku 291.327 Din, na 15%-nem povešku 420.386 Din, na edinstvenem drž. pribitku 17.907.072 Din, na 30%-nem izrednem pribitku 11.729.721 Din, vsega skupaj torej 50.828.791 dinarjev, to je okroglo 50.830.000 Din ali v odstotkih izraženo 11,7 % od ocenjenih dohodkov. Predpis dohodnine, poveškov in državnih pribitkov znaša: za mesto Ljubljana 13.074.000 Din ali 25,7 %, za avtonomna mesta: Celje, Maribor, Ptuj 8.150.000 Din ali 16 %, za Prekmurje 1.674.000 Din ali 3,3 %, za vso ostalo Slovenijo 27.932.000 Din ali 55 %, torej skupaj 50.830.000 ali 100 % od celokupnega predpisa.

Učni tečaji na kmetijski šoli na Grmu. V tekočem in nastopnih mesecih priredi kmetijska šola na Grmu več eno- in dvodnevni tečaje, namenjenih zlasti za kmečke mladeniče in gospodarje, med njimi: kletarski tečaj, dne 31. januarja; vrtnarski tečaj 3. in 4. februarja; poljedelski tečaj (zlasti: gnojenje, seme, rastlinski škodljivci in bolezn) 14. in 15. februarja; sadjarski tečaj 25. in 26. februarja. Živinorejsko-mlekarski in čebelarški tečaj se vršita v mesecu marcu, tečaj za pridelovanje krme pa dva dni v maju mesecu. Poučevalo se bo teoretično in praktično. Za vsak tečaj se sprejme le do 20 prosilcev. Revni udeleženci dobe na zavodu po možnosti brezplačno prenočišče in hrano. Prijaviti se je po dopisnici na ravnateljstvo šole in sicer za kletarski in vrtnarski tečaj takoj, za poljedelski in sadjarski tečaj pa do 5. februarja.

Poučna predavanja in izleti. Tekom meseca decembra pr. l. je priredil kmetijski referent okraja Novo mesto g. Fran Malasek: Dne 14. decembra poučni izlet kmetovalcev v Zdenčino na Hrvaškem, kjer so si udeleženci (28) ogledali vzorne naprave 1600 oralov velikega ribogojstva v zvezi z obširno prašičjerejo, govedorejo, perutninarstvom in vrtnarstvom. — Dne 19. decembra je imel predavanje dopoldne v Žužemberku o izboljšanju travnikov in pašnikov, gnojenju in oskrbovanju istih. Udeležba je bila: 32 poslušalcev. — Istega dne ob priliki občnega zbora podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva na Dvoru ob 2. do 4. ure predavanje o zimskem in spomladnem delu v sadovnjakih, pripravi za saditev drevja itd. (28 udeležencev). — Dne 21. in 22. decembra se je udeležil kot predavatelj na tečaju podružnice kmetijske družbe v Št. Janžu na Dolenjskem, obdelujoč tvarino: izboljšanje travnikov in pašnikov v občini; z ozirom na možnost osuševanja je dal navodila za to prepotrebno delo. Drugi dan pa o pospeševanju živinoreje z ozirom na boljše krmljenje, oskrbovanje itd. Na istem tečaju sta sodelovala: g. okrajni kmetijski referent Ambrož iz Krškega iz vinogradništva in kletarstva, in g. Franc Kafol iz Ljubljane iz sadjarstva.

Gospodarski tečaj v Trbovljah. Dne 12. in 13. t. m. se je vršil v tukajšnji osnovni šoli gospodarski tečaj. Predavala sta kmet. referenta gg. Kafol iz Ljubljane in Wernig iz Laškega. Zanimanje za tečaj je bilo izredno veliko, število udeležencev je rastlo od predavanja do predavanja in je ob zaključku tečaja narastlo na 50 oseb. Poudariti je predvsem delavnost predsednika kmetijske podružnice g. Kolenca in njega odlično razumevanje potrebe gospodarske naobrazbe, javno pa je naglasiti in pohvaliti pozhrtvalnost in nesebično prizadevanje za dobrobit kmečkega prebivalstva gg. učiteljev Jesiha in Sušnika, ki sta prisostvovala tečaju oba dneva in sta poskrbela za izboren potek tečaja. Pozhrtvalnim učiteljem, pionirjem naše gospodarske in posredno tudi splošne kulture, bo izkazoval narod vedno vse spoštovanje in hvaležnost in bo to gotovo uvaževala tudi merodajna oblast.

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

Stanje hranilnih vlog
nad Din 65.000.000.-

V LASTNI PALAČI NARODNI DOM

Stanje glavnice in rezerv
nad Din 4.000.000.-

Sprejema hranilne vloge. — Izvršuje vse denarne, kreditne in posojilne posle.
Kupuje in prodaja devize in valute.

Podružnici: MARIBOR -- ŠOŠTANJ.

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Kmetje in kmetice, fantje in dekleta!

Kadar kupujete v mestu svoje potrebščine, podpirajte v prvi vrsti trgovce, ki v našem listu nudijo svoje blago.

Msg. št. 1001/27.

Javen poziv!

Sklep vladnega komisarja za mesto Ljubljana z dne 24. decembra 1926, št. 33913, da zidaj mestna občina v bistveno olajšanje stanovanjske bede večje število poslopij za stanovanje in da naj v ta namen izda do najvišjega zneska 80.000.000 dinarjev občinske zadolžnice (6% obligacijsko posojilo, vračljivo iz gradbenega fonda ad hoc potom žrebanja v največ 80 polletnih enakih obrokih), je bil javno razglašen po predpisu ljubljanskega občinskega reda in ni bil zoper njega v zakonitem roku prijavljen noben ugovor, niti vložen kak priziv.

Tudi je naletel ta sklep pri našem časnikarstvu brez razlike političnih strank, kakor tudi sploh v vsej ljubljanski javnosti na povsem dobrohotno presojo in bil prav simpatično pozdravljen.

Mestni občini je že znana namera nekaterih činiteljev, ki so pripravljeni pri subskripciji podpisati precej pomembne zneske tega komunalnega posojila.

S pričujočim pozivom pa prosi mestna občina, da bi sploh vsi oni, ki imajo voljo subskribirati, prijavili to nameravano višino svoje subskripcije že sedaj in čim nujnejše mestni občini, katerega si želi pregleda o tej predsubskripciji zato, ker hoče še tekom januarja 1927 izposlovati pri osrednji vladi dovolilo za izdajo tega posojila s puplarno varnostjo in, če mogoče, oprostitvijo od rentnine.

Zato je načelne važnosti, da more občina vladi že pri tej svoji prošnji dokazati izvedljivost zamišljene akcije, to je, da je že danes zagotovljena ugodna oddaja obligacij. Seznan predhodnih prijavitel naj torej, z drugo besedo, služi občini kot važna opora pri njeni prošnji na finančno ministrstvo.

Prijave naj se oddajo pisмено ali ustmeno pri mestnem knjigovodstvu in naj vsak prijavitelj tudi pripomni, ali sme občina njegovo prijavo z drugim vred dati javnosti v vednost, ali ne.

Posebno se obračamo še do onih, ki so po § 23 zakona o stanovanjih (denarni zavodi, zavarovalnice, trgovska, inudstrijska in podobna podjetja) dolžni sezidati stanovanja za svoje uradnike in nameščenice.

Program, kje in kako naj se zida, bo občina po pregledu statistike pri stanovanjskem sodišču sestavila sporazumno z interesiranimi krogi, med katere bo v prvi vrsti štet tudi subskribente.

Tudi se bo v sporazumu z interesi izdal svojčas pravilnik o oddajanju stanovanj v hišah, ki bodo zgrajene s pomočjo tega posojila.

Ponavljamo končno nujno prošnjo, da izvoli vsakdo, ki misli subskribirati to in pa nameravani znesek brez odloga prijaviti mestnemu knjigovodstvu. Razume se, da to ni še obvezna subskripcija, ampak le pomoček za pregled volje do subskripcije.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 12. januarja 1927.

Živinsko sol

v vrečah po 50 kg
po ceni 225 Din
za 100 kg z vrečami vred in

lanene tropine

z 38/40 % beljakovin in maščobo
po 350 Din za
100 kg z vrečami
(po 50 kg) vred
nudi franko Ljubljana

„EKONOM“

osrednja gospodarska zadruga

LJUBLJANA

Kotlovorska ulica št. 7.

DIABOLO-SEPARATOR A. B.

(Stockholm — Švedska)

Glavno zastopstvo: LJUDEVIT KLEIN

ZAGREB

R.čkoga ul. 5

Telefon 10 — 68.

Generatorji od 400 do 500 litrov s stojalom in brez stojala, zajamčeno najostrejša posnemanje. Stroji za maslo, mlečne posode za prevažanje mleka, jeklene in svi čene plombe in vse ostale potrebščine za mlekarstvo.

Zastopstvo:

Vilko Kupec

Ljubljana

Verslovškova ul. 14/1.

RESTAVRACIJA

Pod Skalco

Ljubljana, Mestni trg 11

toči vedno sveže pivo, pristna domača črna in bela vina ter posreža z fino kuhinjo.

Za obilen poset se p. n. občinstvu toplo priporoča

Josip Uran.

Modra galica.

Vsem odjemalcem modre galice nudimo za bližajočo se sezijo najboljše modro galico, 98-99%, po ceni Din 7.20 franko Ljubljana, proti takojšnjemu naročilu.

Javite koliko galice rabite.

EKONOM, osrednji gospodarski zadrugi v Ljubljani r. z. z o. z.

Kostanjeva drva za tanin

neobeljena do 1.20 m dolga, od 10.30 cm neklana kupuje stalno po ugodnih cenah in takojšnjemu plačilu, ev. proti akreditvi

Ernest Marinc, Celje,

Zrinjskega ulica št. 4.

Posredovalci dobe provizijo.

Prvovrstnega viničarja

z najmanj štirimi delovnimi močmi sprejme direkcija Srednje vinarske in sadjarske šole v Mariboru za svoje tik Maribora ležeče in 50 oralov obsegajoče posestvo Grajski log. Pismente ponudbe z vsemi potrebnimi podatki do 15. febr.

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun poštno hranilnica št. 14.257

reg. zadr. z neom. zav.

Brzjavka: »Kmeti dom«. Telefon št. 247

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1, pritl.

Daje:

Posojila na vknjižbo, proti poročtu ter zastavi premičnih in vrednostnih papirjev.

Dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Obrestuje

vloe na 6% brez od-
knjižice povedi
čistih

Večje stalne vloge in vloge v tekočem računu po dogovoru.

Preskrbuje:

Kavcije, inkase, srečke in vrednostne papirje ter čeke in nakaznice na druga mesta.

Uradne ure: vsak delavnik od 8.—12. 1/2 in od 3.—4. 1/2.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Podružnica v KAMNIKU na Glavnem trgu.